

EDITORIAL

Atuhan an gerra han US kontra ha Iraq! Ibagsak an rehimen nga Macapagal-Arroyo!

SAMTANG NAGTITIKAAPIKI AN PAGBUTO HAN GERRA NGA AGRESYON han US kontra ha Iraq, mas nagtitikawaray-awod an pagpakaniyutiyo ha US han rehimen nga Macapagal-Arroyo . Nagsasayop an US kun kahuna hini nga masosolbar han gerra an grabe nga krisis han ekonomiya hini. Mas labi nga nagsasayop hi Gloria Macapagal-Arroyo ha pag-antum nga mapapakusog niya an katin ha poder pinaagi han pagpakaniyutiyo ha US. Hiaaguman han US an grabe nga kahimulag ha mga nasud ngan katawhan ha kalibutan. Samtang, posible bumagsak an rehimen nga Macapagal-Arroyo tungod han kangaralson han katawhan Pilipino ha sobra nga pagigin niyutiyo, pasista ngan dunot hini.

Arogante nga ginpapagawas han US nga an pag-atake hini ha Iraq in diri-makaiya nga akto para panalipdan an kalibutan kontra ha *weapons of mass destruction* (mga armas han haluagan nga panmatay) han Iraq ngan para talwason an katawhan Iraqi tikang ha “diktadura” ni Saddam Hussein. An kamatuoran, karuyag la makontrol han US an abunda nga rekurso nga lana han Iraq ngan saliwnan an gubyrno ni Saddam hin rehimen nga maka-US. Karuyag hini

parayhakon an bagsak nga ekonomiya han US pinaagi han pagpaboylo han industriyal nga produksyon han higamit ngan armas panggerra. Andam-andaman an US nga igbuhis an kinabuhi han milyun-milyon nga katawhan Iraqi ngan ighuygo an posibilidad nga maglarab an gerra ngadto ha iba pa nga parte han kalibutan – para la makab-ot hini an imperyalista nga

... *tikang ha paypay 1*

mga interes.

Diri liwat napaperdi an rehimen nga Macapagal-Arroyo ha kaarogante. Ginpahayag hini nga waray iba nga angay basulon kun bumuto an gerra kundi an Iraq mismo tungod kay diri ini naalagad ha mga karuyagon han imperyalismo nga US. Hihimuon nga pasangil han rehimen ngan US an mga ehersisyo-militar agud magamit an Pilipinas komo base han mga tropa ngan higamit panggerra han US kontra ha Iraq. Diri la kay hul-os hini nga tatalapason an nasyunal nga soberanya han Pilipinas, kundi hihimuon pa nga instrumento an Pilipinas ha mabangis nga pagtamas-tamas han US ha soberanya han iba nga nasud.

Makangangalas huna-hunaon han katawhan nga samtang naglulunay hira ha grabe nga kakurian nga durot mismo han maka-imperyalista nga palisiya ha ekonomiya han rehimen, susuportahan pa gud ni Macapagal-Arroyo an usa nga madarahug nga gerra nga magpapagrabe la han krisis. Seguro magreresulta an gerra ha paghitaas han presyo han lana ngan mga batakan nga epektos ngan serbisyo. Duroy nga maluros an gidaan na habubo nga kita han katawhan, magsesera an mas damo nga empresa ngan matatanggal an mas damo ha trabaho. Mawawarayan hin trabaho an pira kagatos kayukot nga OFW (Pilipino nga nagtatrabaho ha langyaw nga labnasan) ha Middle East, nga diri kaya hatagan hin sadang nga pakabuhi han bangkarote nga gubyrno ngan laprak nga ekonomiya ha Pilipinas.

Para ha mga taga-Sinirangan Bisayas, magigin mahapdos an hampak han dugang nga krisis. Usa na gidaan an rehiyon han may pinakahitaas nga sukot han kuryente, presyo han mga batakan nga paplitan ngan serbisyo ngan tantos han kawaray ngan kakulang hin trabaho. Ini liwat an may pinakadako nga ihap han populasyon nga nagawas ha rehiyon para magbiling hin pagpapakabuhian, upod na an napakadto ha langyaw nga labnasan.

Lunod-patay an pagpapakaniyutiyo ha US ni Gloria Macapagal-Arroyo tungod han grabe nga desperasyon niya nga makuha an suporta han

US para ha iya rehimen nga grabe na nga nagririgdiig ngan nahimumulag. Ha pagbuto han gerra kontra ha Iraq, mas labi nga gagamiton han rehimen nga pasangil an “gerra kontra ha terorismo” – ha bulig han tropa nga US nga hahani ha Pilipinas – para mas madarahug nga poypuyon an paspas nga nagkukusog nga pag-ato han katawhan ngan an rebolusyonaryo nga kagiusan.

Pira kayukot kakilometro man an kahirayuon ha Pilipinas han aktwal nga gerra han US kontra ha Iraq, an panhihibang ngan destroso hini in aabaton tubtob ha kasusudkan han Samar ngan Leyte. Hugot an panginahanglan nga gumios ngan magkaurusa an katawhan ha

Rehiyon 8, bumunyog ha katawhan ha bug-os nga Pilipinas ngan kalibutan agud kundenahon an terorismo han US ngan atuhan tubtob nga ibagsak an rehimen nga Macapagal-Arroyo.

Kinahanglan bug-uson an pinakahalapad nga makakaya nga pagkaurusa han katawhan kontra ha gerra han US. Kinahanglan makusog nga ipaabat an pagtipa han mga Leyteño ngan Samareño ha gerra pinaagi hin haluagan nga mga gios-protesta ngan iba pa nga porma hin paggios.

Dako ini nga amot ha pagpabutho hin gamhanan nga kagiusan masa ha Pilipinas ngan bug-os nga kalibutan para pakyason an madarahug nga larang han US.

Kinahanglan papagbatunon tubtob nga maibagsak an Macapagal-Arroyo nga rehimen para han grabe nga pagigin niyutiyo, pasista ngan dunot hini. Mahihimo ini pinaagi han pagpapaboylo han mga pakig-away han masa nga parag-uma, trabahador, bagatrabahador, mga empleyado, ngan iba pa para ha panginabuhi ngan mga katungod.

An pagsulong han mga magkadirudilain nga pakig-away han masa in kinahanglan magresulta ha dugang nga pagkusog han rebolusyonaryo nga armado nga pakig-away. An pagsulong han armado nga pakig-away in diri la signipikante nga amot ha pagpakyas han larang nga gerra nga agresyon han US, kundi amo an maghahatag han pantapos nga dugsang ha reaksyunaryo nga naghahadi nga sistema. ▲

**HUGOT AN
PANGINAHANGLAN
NGA GUMIOS NGAN
MAGKAURUSA AN
KATAWHAN HA
REHIYON 8, BUMUNYOG
HA KATAWHAN HA
BUG-OS NGA PILIPINAS
NGAN KALIBUTAN AGUD
KUNDENAHON AN
TERORISMO HAN U.S.
NGAN ATUHAN TUBTOB
NGA IBAGSAK AN
REHIMEN NGA
MACAPAGAL-ARROYO.**

PANHITABO NGAN HUYOB

Mga lanong nga KRME, ginpansirutan

GINSIRUTAN HIN KAMATAYON AN traydor nga hi Romulo Kintanar, anay nasyunal nga pinuno han BHB han dekada 1980, han usa nga ispesyal nga tim han BHB hadton Enero 23 ha Manila. Ginpatukan hiya hin sirot nga kamatayon han husgado han katawhan hadton 1993 kahuman hul-os nga mapamatud-an nga sala-an han pagpasimuno hin mga *gangster* nga aktibidad sugad han *kidnap-for-ransom*, pangawat hin tagdagko nga pondo han PKP, ngan pakigkunsabo ha AFP ngan PNP ha mga kontra-rebolusyonaryo nga mga krimen.

Naabtan liwat han kamot han rebolusyonaryo nga hustisya hi Maj. Danilo Bilon, hepe ha operasyon han 803rd Bde PA. Ginsirutan hiya hin kamatayon han Rodante Urtal Command (RUC) han BHB hadton udto han Enero 23 ha Catarman, Norte Samar. Nakumpiska ha iya an usa nga .45 kal. nga pusil. Komo upisyal han 19th IB PA hadton 1987-93, responsable hi Bilon hin damo nga kaso hin grabe nga panarhug, pagtorturyur, pagreyp hin kababayin-an, pwersado nga ebakwasyon, ngan pwersado nga pagrekluta para ha CAFGU.

Ginpatuman liwat han mga Pula nga partisano han RUC an sirot nga kamatayon kan Romeo "Elmer" Gaon, usa nga upisyal han militari-intelidyens, ha poblasyon han Allen hadton Enero 4. Responsable hi Gaon hin panukod ngan pagdumara hin mga pukot-paniktik kontra ha rebolusyonaryo nga kagiusan. Responsable hiya ha kareyd han usa nga yunit han BHB diin lima an namatay nga kasama.

Iginkalipay liwat han masa ha Norte Samar han sirutan han usa katim han BHB an lanong nga tulisan nga hi Juanito Gopoli han Disyembre 24 ha Brgy. Magtaon, Mapanas. Labot han .38 kal. rebolber nga nakuha tikang kan Gopoli, nakumpiska liwat an usa nga .45 kal. nga pusil tikang ha upod niya, nga gin-esplikaran ngan talwas nga ginbuhian han mga Pula nga mangaraway. ▲

Anibersaryo han PKP, ginselebrar

MALIPAYON NGAN MARAYHAK NGA ginselebrar han mga kasama ngan masa an ika-34 nga anibersaryo han PKP didto ha Las Navas, Norte Samar hadin Enero 1. Sobra 800 nga parag-uma tikang ha 15 nga mga baryo an tumambong ha selebrasyon nga ginhimo ha usa nga sikreto nga lugar ha kagugub-an. Ha luyo han grabe nga uuran, waray hubas an mga pasundayag nga kanta, interpretasyon, drama ngan luwa han mga kasama ngan masa. ▲

72nd IB, gin-ambus ha Davao del Sur

GIN-AMBUS HAN MGA KASAMA HA Pulang Bagani Command an mga elemento han 72nd IB PA han kulop han Pebrero 7 ha Davao del Sur. Ginpabuthan hin *land mine* han BHB an gintatantiya nga maabot 40 nga tropa nga sundalo nga nagkokondukta hin *combat patrol*. Inabot hin tulo kaoras an agway. Nahisumat nga pito an patay ngan unom an samaran nga mga sundalo. Waray makareimpors an taga-701st Bde ha gin-aatake nga mga sundalo tungod kay waray makakatugpa an ira gindisponer nga duha nga helikopter dara han grabe nga uuran. ▲

Nagkukusog an internasyunal nga kagiusan kontra ha gerra

NAGMARTSA AN SOBRA 500,000 HA Washington, D.C. ngan 200,000 ha San Francisco mismo ha sakob han US han Enero 17-18 para iprotesta an larang han gubyrno nga US nga atakihon an Iraq. Ginlansar liwat an mga gios-protesta ha damo pa nga syudad ngan bungto ha bug-os nga US. Pumartisipar ha mga paggios an mga ordinaryo nga katawhan Amerikano sugad man an mga bantugan nga artista ngan personahe ha US. Pinakadagko ini nga mga kontra-gerra nga rali ha bug-os nga kasaysayan han US tikang han dekada 1970.

Samtang, han Disyembre 15 maabot 500,000 an bumuhos ha kakalsadahan han sobra 60 nga syudad ngan bungto ha South Korea. Hugot nga gindemanda han mga Koreano an pagpaiwas han 37,000 nga tropa militar han US nga nagbabase ha ira nasud.

Hugot liwat nga gintipahan han mga Aleman hadton Disyembre 14 an pwersa militar nga US ha ira nasud. Ira ginkondena an anuman nga larang nga gamiton an ira nasud para ha gerra kontra ha Iraq. ▲

HR MONITOR

Oplan Gordian Knot: Supak ha internasyunal nga makatawo nga balaud

USA HAN MGA LANDAW NGA KINAIYA HAN OPLAN GORDIAN KNOT HAN rehimen nga Macapagal-Arroyo amo an pagpapintas han kontra-rebolusyonaryo nga gerra ngadto ha usa nga gerra nga “waray pagsurundon”. Nangangahulugan ini han pagtubyan han rehimen ha AFP nga direkta ngan lus-ay nga talapason an mga internasyunal nga makatawo nga balaud.

An internasyunal nga makatawo nga balaud amo adton katirig-uban han mga istandard ngan pagsurundon nga kinahanglan hasugon han magkakontra nga pwersa ha usa nga gerra. Gin-aaplikar ini nga mga balaud para mapanalipdan an mga katungod han mga sibilyan, mga *hors de combat* (kombatant nga nawarayan na kapas nga umato tungod han pagsurender, kasakit, kasamad, kadakop ngan iba pa nga rason), ngan mga paryentes ngan tinaglawas nira.

An reaksyunaryo nga gubyrno ha Pilipinas in pumirma ngan nagkomiter nga humasog hini nga mga balaud tikang pa han 1952 ngan 1986. Kundi, waray-wantas nga gintatalapas hini an sugad nga mga balaud ha kondukta han kontra-rebolusyonaryo nga gerra. Gin-iinsister han reaksyunaryo nga gubyrno nga waray nahitatabo nga gerra sibil ha Pilipinas ngan kun sugad diri angay ig-aplikar an mga balaud ha gerra. Karuyag igladawan hini nga usa la nga pansakob nga problema hin kriminalidad han mga bandido ngan insurekto an ginsusulong han katawhan Pilipino nga makatadungan nga rebolusyonaryo nga pakig-away tikang han 1969.

Ha luyo nga bahin, an Nasyunal nga Demokratiko nga Prente han Pilipinas (NDFP) in nakilala ngan hugot nga naghahasog han internasyunal nga mga balaud ha gerra. Unob ini nga gindadara han mga rebolusyonaryo nga prinsipyo, palisiya ngan batakan balaud han NDFP, BHB ngan PKP. Dugang pa, pormal nga gindeklara han NDFP an paghasog ha sugad nga mga balaud ha gerra han 1991 ngan 1996. Ha sugad, gin-oobliga hini an reaksyunaryo nga gubyrno han Pilipinas, komo amo an pangontra ha gerra, nga humasog liwat ha nasabi nga mga balaud.

Naeespiho liwat an mga prinsipyo ngan probisyon han internasyunal nga makatawo nga balaud dida ha Komprehensibo nga Kasarabutan ha Pagrespeto ha Katungod Pantawo ngan Internasyunal nga Makatawo nga Balaud (CARHRIHL) nga pareho ginpirmahan han GRP ngan NDFP hadton 1998. ▲

Pira nga mga hugot nga igindidiri ha internasyunal nga mga balaud ha gerra:

- Pagpatay, pagtortyur, mabangis nga pagtratar, paghosteyds.
- Pagpaako han responsibilidad han akto nga diri niya hinimuan.
- Diri makatawo nga pagtagad ha mga priso ha gerra.
- Diri pagrespeto ha patay nga lawas hadton mga namatay ha agway o detensyon.
- Diri pagreport han identidad, kamutangan ngan sirkumstansya han priso ha gerra.
- Paghikaw ha mga paryentes ngan otorisado nga tinaglawas han katungod nga mahibaro han kamutangan han priso ha gerra.
- Pwersado nga ebakwasyon, paghamlet ngan pagdislokar han mga sibilyan nga populasyon, ngan pagtarget ha ira pinaagi hin istraping, pambomba, panunog ngan iba pa nga paghibang han ira kinabuhi ngan propyedad.
- Diri pagkilala han katungod han mga sibilyan nga magdemanda hin aksyon pandisiplina kontra han pangangabuso ngan pagtalapas han mga nadadabi ha internasyunal nga makatawo nga balaud.
- Pagmentinar, pagsuporta ngan pagtugot ha mga paramilitar nga grupo.
- Pagpapartisipar ha mga sibilyan ngan upisyal ha mga kampanya ngan operasyon militar.

Kadugangan nga obligasyon han GRP ilarum han CARHRIHL:

- Pagpara ngan pagrebisar han mga palisiya, balaud ngan programa nga nagreresulta ha pwersado nga ebakwasyon, rekonsentrasyon o paghamlet, paghibang han kinabuhi ngan propyedad han sibilyan nga populasyon.
- Pagrebyu han palisiya ha pagtutukod ngan pagmentinar han CAGU ngan kapareho nga paramilitar nga grupo.
- Pagproteher ha sibilyan nga populasyon kontra ha risiko nga ginreresulta han pagsalado o duok nga pagkakampo han mga pwersa militar ha ira mga komunidad.
- Pag-iban han gastos militar para madugngan hin badyet an mga sosyal nga serbisyo.
- Pag-edukar ha molopyo kabahin han mga internasyunal nga makatawo nga balaud. ▲

HA KAMATUORAN

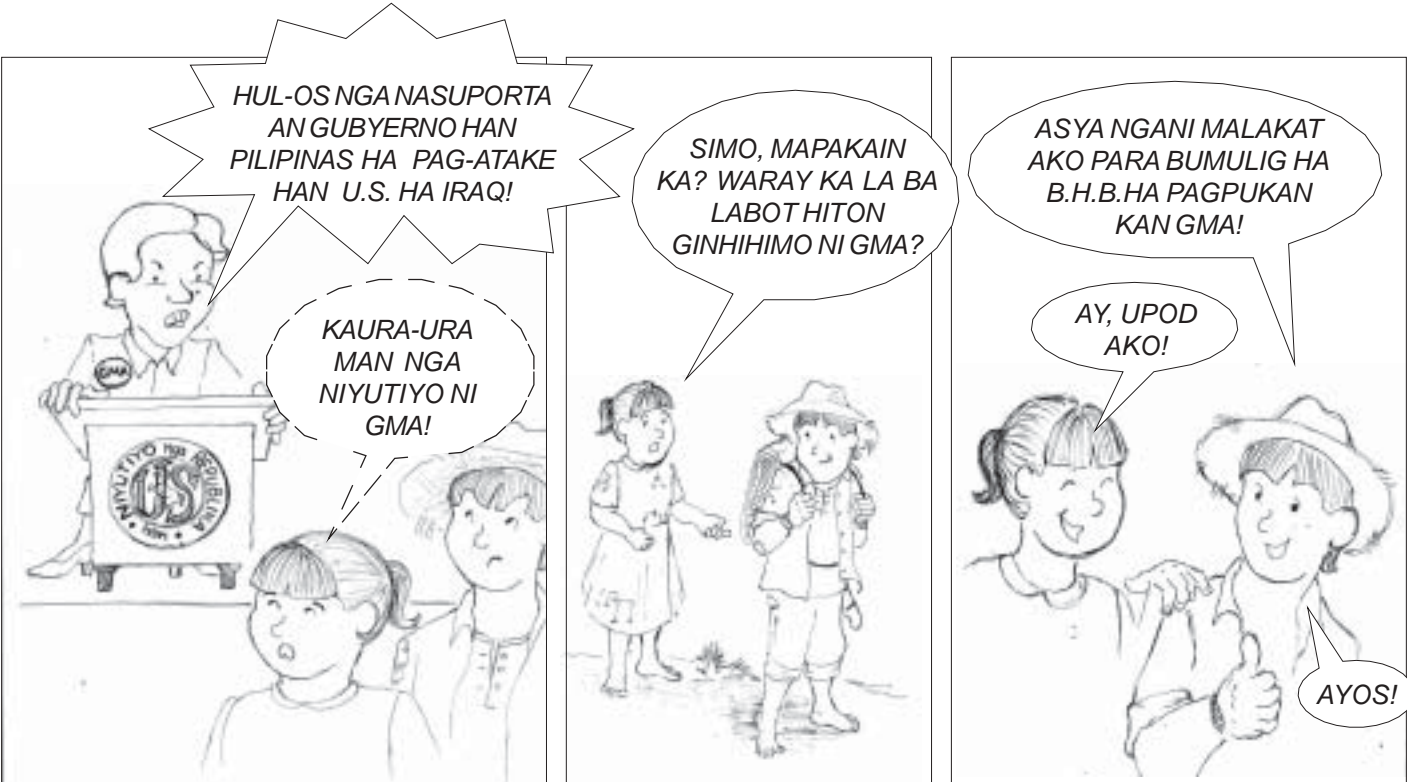

RHB: Kontra-rebolusyonaryo ngan kontra-katawhan

USA KATUIG NA AN NAKALABAY YANA NGA PEBRERO, naobserbaran an usa nga armado nga grupo ha Brgy. Lim-ao, Hinabangan, W. Samar. Gindadara ini hin usa nga nagngangaran kan “Ka Anson” ngan hira kuno an Rebolusyonaryo nga Hukbong Bayan (RHB). Posible nga nag-aatentar nga mag-ekspand ha Sinirangan Bisayas an mga rebisyunista nga traydor ha Sentral Luzon nga bumulag ha rebolusyonaryo nga kagiusan hadton 1997. Gin-ngangaranan han mga traydor an ira grupo komo Marxista-Leninista nga Partido han Pilipinas ngan an RHB an armado nga kaway hini. Gintutugutan liwat han militar an paggios han RHB; ha kamatuoran, duok ha kampo han militar an kuta han RHB.

Ha luyo han pagpopostura nga kulaos para ha katawhan, nasasayod ha masa nga parag-uma an tinuod nga bayhon ha luyo han maskara han RHB. Tungod ini kay gintatarhug an mga parag-uma han RHB nga an misyon hini amo an pagpatay han BHB. Tipaunano makakarawat han masa an hin-o man nga naghihinambog hin paghibang ha hukbo han katawhan? Ha ira pagpapakaraut ha mga rebolusyonaryo nga lider sugad kan Kasamang Jose Ma. Sison, makikita liwat han masa nga waray ginkaibahan an RHB ha reaksyunaryo nga gubyerno.

Dugang la nga iginkakangalas han masa nga parag-uma an mga bandido nga aktibidad han RHB. Labot ha pangawat hin mga gamit ngan manok han mga parag-uma, nangingilkil liwat an RHB ha pira nga may-kaya ha kabaryuhan. Ginpatay liwat hin usa nga taga-RHB nga nagngangaran kan Erning Bachicha an usa nga parag-uma. Kinahanglan hul-os nga igsalikway ngan diri hatagan hin wada han masa nga parag-uma ini nga RHB. Ginpapamatud-an han ira mga gios nga diri hira rebolusyonaryo, hukbo o para ha katawhan! ▲

PANAN-AW

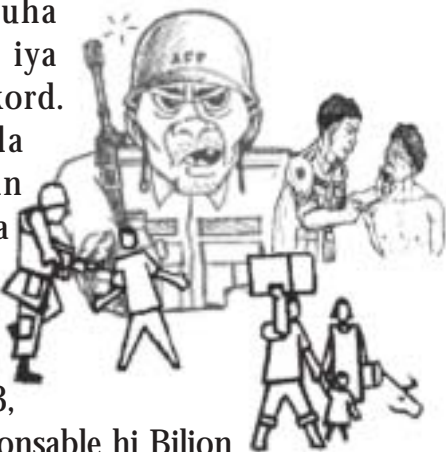
Rebolusyonaryo nga hustisya: Paglaum para ha katadungan

MAPASO NGA ERESTORYAHON HAN NASYON YANA AN PAGPATUMAN han BHB han rebolusyonaryo nga hustisya. Ini kahuman sirutan han Enero 23 an lanong nga pasista nga hi Maj. Danilo Bilion ha Catarman, Norte Samar, ngan an kontra-rebolusyonaryo nga hi Romulo Kintanar ha Manila. Nangangarahibot utro an rehimen nga Macapagal-Arroyo nga pakarauton an rebolusyonaryo nga kagiusan ngan an konsepto ngan praktika hini han hustisya. Kundi ha pagpapatuman han rebolusyonaryo nga hustisya, dugang la nga nasasayod ngan napupukaw an katawhan nga pinaagi hini makakab-ot an tinuod nga katadungan.

An sistema han rebolusyonaryo nga hustisya

An rebolusyonaryo nga hustisya an kabatunan ha kontra-rebolusyonaryo nga in hustisya. Esensyal kundi usa la nga parte han rebolusyonaryo nga hustisya an pagsirot ha pinakalanong nga mga elemento ngan kontra-rebolusyonaryo sugad kanda Kintanar ngan Bilion. Kaparte han rebolusyonaryo nga hustisya an pankabug-osan nga pakig-away agud matadong an maiha na nga pananalumpigos ngan paniniyupi han naghahadi nga sistema.

Usa nga kilalado nga paragtalapas han katungod pantawo hi Maj. Bilion. Nagin ginkakahadlukan nga berdugo hiya ha Norte Samar ha haros duha kadekada han iya pasista nga rekord. Nagdedemanda hin hustisya an gatos-gatos nga iya mga biktima. Komo upisyal han 19th IB tikang 1987-1993, direkta nga responsable hi Bilion

ngan an mga *special operations team* (SOT) nga iya ginpamunuan ha damo nga kaso hin pagtortur ngan pagpatay. Hadton 1987-1988, usa liwat hiya ha mga namuno ha pwersado nga ebakwasyon han masa nga parag-uma ha Silvino Lobos, Las Navas ngan iba pa nga bungto ha Norte Samar. Aktibo liwat hiya ha pwersado nga pagrekluta hin mga parag-uma ha paramilitar nga CAFGU.

Hi Kintanar, usa han anay nasyunal nga pamunuan han BHB ngan PKP, in maiha na nga pugante han rebolusyonaryo nga hustisya ngan ginmayuyo han iba-iba nga reaksyunaryo nga rehimen tikang kan Ramos komo ahente ha saywar kontra ha rebolusyon ngan katawhan. Nagpasimuno hiya hin mga gangster nga operasyon sugad han *kidnapping-for-ransom*, paghold-ap hin mga bangko ngan negosyo, ngan paghimo hin peke nga salapi. Nangawat hiya hin tagdagko nga pondo han Partido. Nanguna hiya ha pag-atentar nga buhagon ngan hibangon an Partido ngan rebolusyonaryo nga kagiusan. Han ginpaiwas hiya ha Partido, mas bumoylo an pakigkunsabo niya ha AFP ngan PNP ha kriminal ngan kontra-rebolusyonaryo nga mga aktibidad.

... *tikang ha paypay* 6

An pagpoyoy han mga KRME

Ginapakaraut han reaksyunaryo nga sistema komo arbitraryo ngan waray-proseso an pagsirot han mga kontra-rebolusyonaryo ngan magraut nga elemento (KRME) sugad kanda Bilion ngan Kintanar. Ha kamatuoran, usa nga kagiusan masa an pagpoyoy ha mga KRME ngan gin-gigiyahan han linya panmasa komo kaparte han rebolusyonaryo nga pagsulong. Esensyal para ha rebolusyonaryo nga hustisya an pagpapahitaas han pagkaurusa ngan determinasyon han masa ha pakig-away.

An pagsirot ha mga KRME in diri sugad-sugad hin desisyon la hin mga agaron o nga waray kaangayan nga proseso nga ginhahasog, labi na ha maksimum nga sirot nga kamatayon. Seryoso ngan hilarum ini nga gintatalakay para mapalutaw an kamatuoran, ngan gin-dedesisyon han husgado han katawhan, o kun diri gintutugot han sitwasyon, han responsable nga komite han Partido.

Demokratiko an komposisyon han husgado han katawhan, nga ginkokomponer hin tulo tubtob siyam nga tinaglawas han Partido, BHB ngan organisasyon masa. Gin-gigiyahan han Partido ngan rebolusyonaryo nga mga prinsipyo an bug-os nga proseso han pagbibista, paghuhusga ngan pagpatuman han desisyon agud mapanalipdan an mga pankabug-os an interes han rebolusyon ngan katawhan. Waray arbitraryo nga ginsisirutan nga estilo nga “vigilante”, simple nga asasinasyon, o diri ngani sugad han bulos-bulosay han mga kriminal nga sindikato.

**ESENSYAL PARA
HA REBOLUS-
YONARYO NGA
HUSTISYA AN
PAGPAPAHITAAS
HAN PAGKA-
URUSA NGAN
DETERMINASYON
HAN MASA HA
PAKIG-AWAY.**

Tikang han urhi nga parte han dekada 1980, damo na nga kaso an iginsalawad ha husgado han katawhan kontra kan Maj. Bilion. Maiha na nga nagdedemanda hin hustisya an masa nga parag-uma para han iya makarimadima nga mga krimen kontra ha katawhan.

Samtang hi Kintanar in hadto pa nga 1993 nahusgaran han responsable nga organo han Partido, diri tungod ha iya pagtalikod ha kagiusan kundi tungod ha iya mga krimen ngan kabuksas komo lanong nga kontra-rebolusyonaryo.

Umagi ha tukma nga proseso, kaangayan ngan makatadungan an pagsirot kanda Bilion ngan Kintanar.

Paglaum para ha katawhan

Adlaw-adlaw an pangangabuso ha katawhan han naghahadi nga sistema. Aada an bug-os nga pasista nga kabangis han estado agud poypuyon an katawhan ngan rebolusyonaryo nga pakig-away. Tubtob ngada yana, waray pa makakagbaton an diktadura nga Marcos ngan mga sumunod nga pasista nga rehimen ha paniniyupi, pangungurakot ngan pagtalapas ha katungod pantawo.

Kundi samtang nasulong an rebolusyonaryo nga kagiusan, may paglaum para ha kabubwason ngan hustisya an katawhan. Malalauman han ngatanan nga tiniyupi ngan rinaugdaug an makatadungan ngan kaangayan nga rebolusyonaryo nga hustisya. Nakasandig ha pagdaug han rebolusyon an hul-os nga pagkab-ot han hustisya. ▲

PITYUR

ISKALPEL

NGAN

ARMAS

ORDINARYO NGA TAWO AN NAGIGIN MANGARAWAY HAN BAGONG Hukbong Bayan. Ordinaryo nga tawo liwat an nagsasalbar ha mga igkasi mangaraway nga nasasamaran ha agway, o diri ngani ha masa nga nanginginahanglan hin pagtambal. Katin ngaduha an iskalpel nga pan-opera ha pasyente ngan an armas kontra ha kaaway, hira an mga medik han BHB.

Pag-agaw han kinabuhi tikang ha kamatayon

Kun hunahunaon, hitaas ura-ura an importansya ngan pagkilala han katilingban ha propesyon han medisina. Mahal an bayad ngan hilaba an ginkikinahanglan nga panahon hini nga kurso ha burgis nga eskwelahan, samtang dugang nga pakuri ha masa an diri naaapong nga batakan nga serbisyo panlawas. Ha kabaryuhan la mabibilngan an mga paragtambal nga diri nag-aalang maglakat ha lagay hin waray sapatos, o ha pagkatin hin armas.

Nalikay liwat hira ha mga bala samtang nagtatambal, diri ha hospital, kundi ha natad pag-awayan. Para kanda Ka Elias ngan Ka Norman, kalibrehan an guliat han kalugaringon, kundi gintatagad an pasyente ngan naungbaw an kamaisog ha butnga han agway. Nahipatik na ha hinumduman ni Ka Elias an damo na nga agway nga nabunyugan, nga ginhalaran hin kaisog ngan dugo han mga Pula

nga mangaraway. Sugad han usa nga away nga may upat nga nagbuhis hin kinabuhi ngan 18 liwat nga samaran.

Ha sitwasyon nga nabagyo hin mga punglo, nawawara an pag-aalang han mga medik ha pagsungsong ha peligro para maagaw an kinabuhi tikang ha kamatayon. Ha luyo han aningal han bubtohay, nahihimo matusukan an pasyente hin iniksyon nga waray na isterilisasyon. Ha butnga han puot han agway, naaalsa ngan nahiaatras nga waray istretser an mga samaran ngan nabarian hin tul-an.

Nagtikang magin medik ha iskwad hadton 1984 hi Ka Elias, panahon nga waray pa pormal nga treyning medikal. Gintatagan la hin mga batakan nga oryentasyon an mga gintuinan han sugad nga buruhaton ngan padayon nala nga nag-aaram ha butnga han gerra. Ha pagsulong han panahon, naisa

... *tikang ha paypay* 8

gihapon an kahibaruan ngan eksperyensya han mga kasama ha buruhaton medikal, tubtob nga nahurma an pormal nga mga kurso nga batakan, intermedya ngan abante. Hadin 2002 ginbalayan ha rehiyon an mga pormal nga kurso nga Lebel 1, 2 ngan 3. Kumprehensibo nga ginlulupgop hini an mga topiko tikang ha pankadagmitan nga pagtambal ngadto ha dayagnosis han mga sintomas ngadto ha mga menor nga pag-opera ngan pagtambal ha aktwal nga natad pag-awayan.

Doktor han masa

Aada ha kasing-kasing han medik diri la an pagtambal han pasyente, kundi an pagtalwas mismo han katawhan tikang ha ira kakurian. Ini naman an paliwanag ni Ka Norman. Sugad han ordinaryo nga mga mangaraway, unob nga buruhaton nira an rebolusyonaryo nga propaganda, nga may dugang nga duon ha akyupanktyur ngan solusyon nga herbal. Ginpapasamwak nira an sugad nga mga simple kundi epektibo nga pamaagi han pagtambal ha masa, nga waray natatagamtaman nga serbisyo ngan pag-ataman tikang ha reaksyunaryo nga sistema. Masulub-on dumdumon para kan Ka Norman an naglabay nga mga epidemya han tipus ngan malaria nga nag-awat han kinabuhi han damo nga parag-uma ngan kasama.

Kun an rebolusyon in nagpupukaw ha masa ha kalugaringon kusog, an mga medik han BHB in nagpapahiar liwat ha masa nga tumapod ha kalugaringon. Hadin naglabay nga Hulyo tubtob Agosto, ginlansar ha Norte Samar an pag-aram ha Lebel 1 ngan 2 han kurso nga medikal ngan paghimo hin serbisyo medikal. Maranggat nga kadaugan ini han mga pumartisipar nga sobra 100 nga kasama ngan 400 nga parag-uma nga tikang ha iba-iba nga parte han rehiyon.

Tikadto ha hul-os nga pagtatambal

May mga sakripisyo ngan kakurian ha rebolusyon nga mababaton han buruhaton medikal komo kaparte han ngatanan-nga-bahin nga pagsulong. Kinahanglan han BHB ngan masa nga parag-uma an mas damo nga medik sugad kanda Ka Elias ngan Ka Norman. Ha butnga han mapintas nga gerra, may mga kasama nga medik nga andam isalbar an mga nasamaran nga Pula nga mangaraway agud utro hira makig-away ha iba naman nga adlaw. Ha butnga han grabe nga kakurian, may mga doktor han masa nga nag-uundong han kaupayan diri la ha panlawas kundi ha mapan-ato nga diwa nga rebolusyonaryo. ▲

Mga herbal nga tambal para ha komon nga mga sakit

Iginkakampanya ha masa nga parag-uma an paggamit han mga herbal nga tambal para ha mga komon nga sintomas ngan sakit. Labot ha pagigin epektibo, nakakabulig ini ha pagtipid ngan ha pagtapod ha kalugaringon ha atubangan han kawaray hin serbisyo panlawas ilarum han reaksyunaryo nga sistema

Herba-buena

Usa an herba-buena ha mga herbal nga tambal nga poyde gamiton. Habubo ini nga tanum nga may 1-2 pulgada an kahitas-on. Mahamot an bug-os nga tanum. Kaagsuban gintatanum ini ha mga garden komo dekorasyon ngan herbal. Poyde gamiton an presko o pinamara nga dahon hini.

Para ha nahubag nga lagos: Kumuha hin duha kakutsara nga gintadtad nga dahon, presko man o pinamara. Himuon nga siminti, saraon ngan ig-alimugmog.

Para ha sakit han ngipon, ulo ngan suol ha but-ol: Pakaladkari an sadang nga kadamuon hin dahon ha 2 kabaso nga tubig sakob hin 15 kaminuto. Bahinon ha 3 kaparte ngan imnon an kada parte tulo kabeses ha usa kaadlaw.

Lagundi

Maupay an lagundi para ha ubo, trangkaso ngan hika. Para ha paghimo han lagundi sirup: Kumuha hin sadang nga kadamuon hin gingu-gumo nga dahon, presko man o pinamara. Pakaladkari ini ha duha kabaso nga tubig sakob hin 15 minuto tubtob nga magkatunga. Sarai. Kun karuyag, poyde na ini imnon. Para himuon nga sirup, dugangi hin pareho kadamuon nga asukar ngan utro pakaladkari tubtob nga magsaputok. Pataghumon ngan ibutang ha malimpyo nga botelya. Tumar hin 2 kakutsara kada kahuman pagkaon. Para ha bata, tunga hin kutsara. ▲

ARTE NGAN LITERATURA

Herbal, Akyu

Tuno: Bahalina
Ka Norman

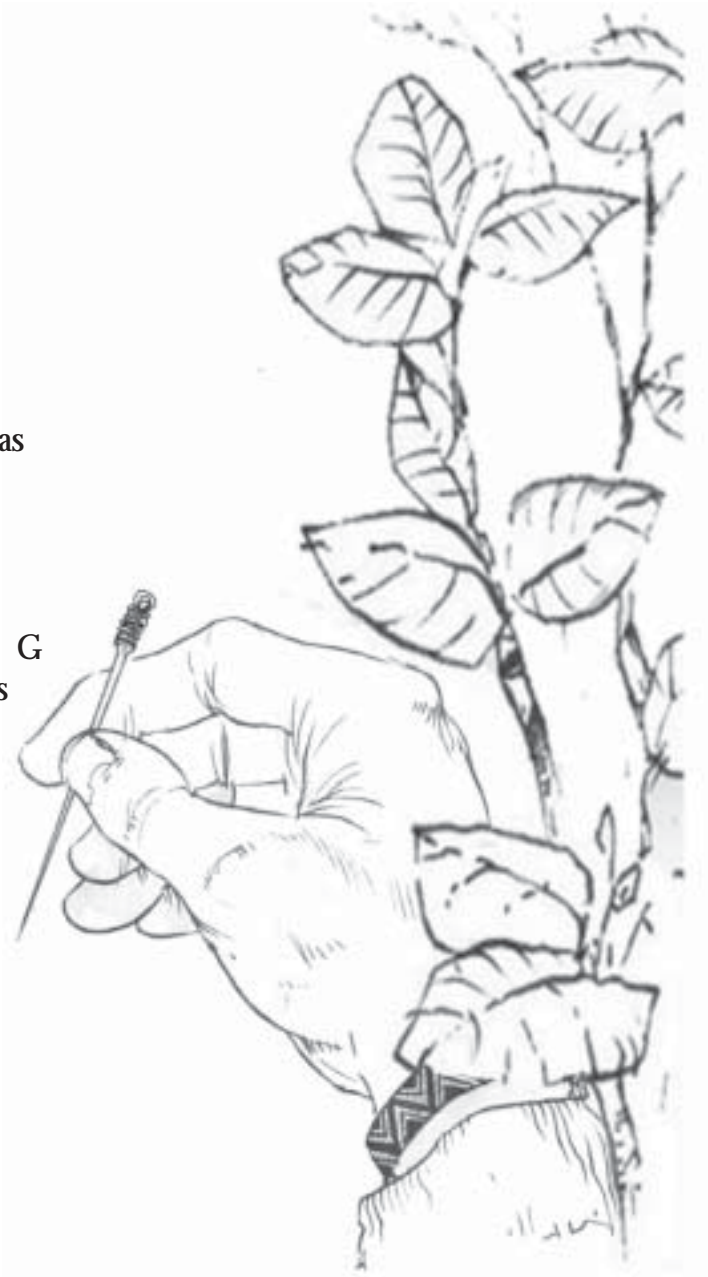
Intro: C

I.
(C) Dm G
Herbal, akyu ipasarang naton
C
Ha sakob han kagiusan
C Dm
Kaparte han kampanya ha panlawas
G C pause
Para ha rebolusyon

II.
(C) Dm G
Kinahanglan atamnon an panlawas
C
Han masa ngan kasamahan
Dm
Basi hul-os naton makatinnan
G C
Buruhaton ha rebolusyon

Koro:
Dm7 - G7
Magsumpay, magbuhat
C
Tambal han uro-uro
Dm7 - G7
Buringot, kawilan
C
Ha ameba epektibo

Dm7 G7
Burunganon, kalingag
C
Tambal bughat nga duro
Dm7 - G7
Herbal ngan akyu
C pause
Dugang nagsisiguro

III.
(C)
Herbal, akyu
Dm G
Mag-upay nga kombinasyon
C
Ha pagtambal sakit naton
Dm
Kinahanglan naton ig-undong
G C
Tubtob ha katalwasan